

Středisko pro

Centrum Terapie Autismu

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2018

1. Úvodní slovo o C) T) A)	2
2. Terapeutická metoda O.T.A.	3
3. Pracoviště C) T) A)	4–5
4. Pracovníci C) T) A)	6–12
5. Projekt roku 2017 – Zavedení včasného zachytu PAS	13
6. Projekt EU	14
7. Služby C) T) A) v roce 2018	15
Terapie O.T.A. pro dítě a rodinu	15–16
Terapie O.T.A. pro dítě	17–20
Další služby pro dítě, rodinu i školské zařízení	21
Terapie pro rodiče	22–23
8. Aktivity C) T) A) 2018	24
Pobyty pro rodiny dětí s PAS	24–26
Kurzy a přednášky	27–28
Další odborné činnosti	29–30
9. Sponzoři, kteří podpořili C) T) A)	31

66

Jsme Středisko pro Centrum Terapie Autismu z.s. a společnost Centrum Terapie Autismu s.r.o. fungující od poloviny roku 2012 s hlavním sídlem na území Prahy 2 a poskytující unikátní terapie k nápravě nebo zlepšení stavu dětí s autismem z celé republiky. Cílem naší práce je snaha pomoci rodičům porozumět situaci, ve které se ocitli. Snažíme se společně s rodiči nalézt srozumitelné a záchytné body v budoucnosti. Společně s rodiči hledáme cesty, jak pracovat s dětmi a jak jim pomoci v jejich rozvoji. Role rodičů je klíčová - jejich zvládnutí procesu přijetí diagnózy, důvěra v dítě a naděje ve změnu.

Při práci využíváme terapeutickou metodu O.T.A. vyvinutou ředitelkou centra PhDr. Romanou Straussovou, Ph.D.

Autismus nevnímáme jako stigmatizující označení konečného stavu, ale jako poruchu s proměnlivou dynamikou, kterou můžeme ovlivnit. Pracujeme s dětmi od 15 měsíců do 15 let.

Za cíl účinné terapie považujeme spokojené dítě a spokojenou rodinu, kde edukovaný rodič, nezátížený předsudky, je schopný vnímat potřeby svého dítěte a účelně vynaloženým úsilím dosahuje toho, aby vývoj dítěte probíhal co nejzdrávněji. Rodinu a dítě s autismem vnímáme jako systém, který podporujeme v jeho cestě ke změnám a spokojenosti.

Za nezbytný považujeme celostní přístup k pochopení problematiky autismu v kontextu vývoje jedince. Tam, kde hovoříme o autismu, mluvíme o "poruchách autistického spektra". Toto označení napovídá, že v případě autismu jde o celou řadu obtížných okamžiků, které zasahují do všech oblastí života dětí s postižením a jejich rodin. Pro úspěšnou práci s rodinou dítěte s poruchou autistického spektra je klíčové porozumění, které umožní předvídat potenciálně obtížné situace. Dále je třeba posilovat v dítěti i rodině kompetence umožňující takové situace zvládnout bez zvláštního úsilí.

K významným úkolům naší práce patří také změna povědomí o problematice poruch autistického spektra u pediatrické obce a širší veřejnosti. Dětský lékař hraje zásadní úlohu v životě rodin s malými dětmi ve chvílích, kdy se objeví podezření na výskyt vývojové poruchy nebo jiné nemoci. Edukovaný odborník je schopen rozeznat varovné signály, doptat se rodiče na případné detaily a vysvětlit svoje podezření, včetně doporučení dalšího postupu. Včasná diagnóza a intervence jsou však nesmírně důležité pro celou rodinu, protože zvyšují naději na pozdější mírnější průběh postižení a dávají větší šanci na zlepšení.

99

PhDr. Romana Straussová
ředitelka Centra Terapie Autismu

Terapeutická metoda O.T.A. neboli Open Therapy of Autism vychází z nejnovějších poznatků aplikované vědy v oblasti vývojové a behaviorální psychologie a neurobiologie. Vychází z výzkumů a studií práce s dětmi s poruchou autistického spektra, ADHD a dalších neurovývojových poruch.

O.T.A. je terapeutická metoda vyvinutá PhDr. Romanou Straussovou, Ph.D. a rozvíjená v C) T) A). Zahrnuje terapeutickou práci s dítětem s důrazem na generalizaci nabytých dovedností do rodiny.

Východiska O.T.A.

Videotrénink interakcí (VTI) – modifikace evidence-based metody VTI pro práci s dětmi s PAS při zohlednění nejnovějších neurobiologických poznatků u PAS.

Teorie attachmentu – dítě, které se začne uzavírat a ztrácí zájem o sociální svět, má i změněné reakce na iniciativy rodičů. Rodiče ze strachu o zdravý vývoj začnou dítě víc učit, víc stimulovat. Tím vyvolají u dítěte opačnou reakci, víc se uzavírá. Rodiče jsou ve svých kompetencích znejistěni. Nastavit vazbu rodič-dítě je u PAS základem úspěchu. Je třeba, aby si rodič ve vztahu k dítěti věřil, dítě nelitoval a neomlouval, bral ho, jaké je a měl na ně adekvátní požadavky.

Behaviorální přístupy – behaviorální techniky a přístupy behaviorální analýzy. Vývojová psychologie – zohlednění aktuální vývojové úrovně dítěte, stimulace a podpora jeho přirozeného vývoje pomocí spoluprožívání, napojení a navození radostnosti, případně použitím kompenzačních metod (alternativní komunikace).

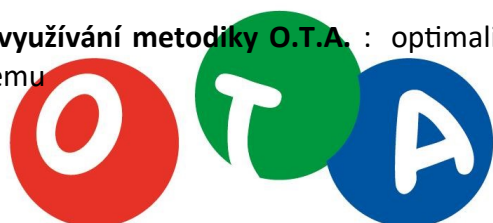
Motivace – využití zájmů dítěte, oblíbených činností a her k navázání kontaktu a ochotě spolupracovat a následně i k překonávání sebe sama v méně oblíbených aktivitách.

Nácvik hry pomocí videoscénářů – originální metoda objevená v roce 2007 MUDr. V. Havelkovou a rozvinutá v r. 2008 a od té doby rozvíjená, přednášená PhDr. R. Straussovou, Ph.D. (Studie „Efektivita nácviku hry u PAS pomocí videoscénářů“ u 25 dětí ve věku 3-7 let, Mgr. Straussová, PhDr. Knotková: prezentována v anglickém jazyce na mezinárodní konferenci Autism-Europe 2012)

Rozkreslování sociálních situací a využívání videozpětné vazby u dětí

Pozitivní zpevňování vycházející z VTI i behaviorálních technik – oceňování konkrétních úspěchů a vhodného chování dítěte, posílení jeho sebevědomí, budování kladného sebepojetí.

Cíle využívání metodiky O.T.A. : optimalizace vývoje dítěte a snížení stresu v rámci rodinného systému

Open Therapy of Autism

Centrum Terapie Autismu má celkem pět pracovišť.

Dvě pracoviště jsou v Praze 2, další pracoviště jsou v Mníšku pod Brdy, v Havlíčkově Brodě a v Ostravě.

V areálu Emauzského kláštera má Centrum Terapie Autismu v pronájmu tři nácvikové místnosti a zdravotnické zařízení.

Na konci roku 2015 byly prostory v Praze rozšířeny o další místnosti v ulici Na Zderaze 11, Praha 2.

V těchto prostorách se nachází kuchyňka určená k nácviku stravování a dvě místnosti určené ke skupinovým nácvikům a intenzivním terapiím dle metodiky O.T.A.

Další pražské pracoviště se nachází v areálu Emauzského kláštera a probíhají zde setkání s rodinami, videotréninky, individuální terapie, logopedie, skupinové nácviky a přednášky.

Třetí pracoviště naší organizace je v Mníšku pod Brdy. Zde probíhá O.T.A. individuální krátkodobá terapie a vstupní vyšetření + sestavení intervenčního plánu v rodině pod vedením Mgr. Petry Hrdinové

Čtvrté pracoviště C)T)A) bylo otevřeno v roce 2015 v Havlíčkově Brodě. Probíhá zde individuální krátkodobá terapie O.T.A., Komunikační terapie, nácviky hry a kooperace ve dvojicích, vstupní bloky, konzultace, návštěvy v rodinách, předškolních a školních zařízeních a příměstské tábory. Pobočku vede Mgr. Marcela Novotná.

Pátým pracovištěm C)T)A) je pobočka v Ostravě v Moravskoslezském kraji, která je v provozu od konce roku 2016. Probíhá zde individuální krátkodobá terapie O.T.A. a další

PhDr. Romana Straussová, Ph.D.

Je zakladatelkou a ředitelkou Centra Terapie Autismu a autorem terapeutické metody O.T.A.

Vystudovala speciální pedagogiku se zaměřením na logopedii a etopedii na PedF UK v Praze, je videotrenérem VTI.

Po ukončení doktorského studia a úspěšném obhájení disertační práce "Stimulace sdílené pozornosti u dětí s pozitivním screeningem autismu ve věku 17 – 30 měsíců za využití metody VTI" na katedře speciální pedagogiky PedF UK získala titul Ph.D.

V současné době je také akreditovaným lektorem celoživotního vzdělávání a atestační přípravy klinických logopedů v ČR (Asociace klinických logopedů). V rámci IPVZ školí v problematice autismu a terapie lékaře, především pedopsychiatry.

Je členkou (od února 2015) Odborné skupiny pro koncepční řešení problematiky autismu při Vládním Výboru pro zdravotně postižené občany. Společně s MUDr. Alenou Šebkovou a MUDr. Ilonou Hülleovou se zasloužila o prosazení povinného včasného zachytu dětí s rizikem PAS prostřednictvím testu M-CHAT/R v ordinacích praktických lékařů pro děti a dorost. Jedná se o významný krok, kterým se Česká republika řadí mezi země, které reagují svou legislativou na nejnovější celosvětově ověřené výzkumy při práci s autismem v raném věku. Provádí se detekce poruchy v době, kdy se dá dítěti dobře mířenou ranou intervencí ještě velmi významně pomoci.

Školí praktické lékaře pro děti a dorost v problematice raného screeningu a včasné intervence. V první polovině roku 2017 vypracovala společně s doc. MUDr. Libuší Stárkovou, CSc. k problematice včasného zachytu e-learning pro proškolení dětských praktických lékařů. Dále školí v rámci akreditovaných kurzů Poradce rané péče na problematiku PAS a je školitelem dalších organizací rané péče.

Mgr. Přemysl Mikoláš

Přemysl Mikoláš je dětský a dorostový psycholog, certifikovaný psychoterapeut s dlouholetou zkušeností u dětí a dospívajících s PAS, ADHD a dětí s psychickou deprivací. Je absolventem jednooborové psychologie a uceleného, akreditovaného psychoterapeutického výcviku MZ ČR v Transformační systemické terapii dle Virginie Satirové.

Je externím spolupracovníkem C) T) A) při konzultacích rodin v Praze i na dalších pobočkách. Účastní se pobytových akcí a spolupracuje především v rámci vedení rodičovských skupin, skupin Táta a autismus a jako terapeut na táborech C) T) A).

Mgr. Petra Hrdinová

Vystudovala obor Speciální pedagogika na PedF UK v Praze. V rámci celoživotního vzdělávání si na PedF UK doplnila specializaci v oboru Výchova a vzdělávání dětí a osob s autismem, absolvovala mnoho kurzů zaměřených na problematiku PAS a pomáhajících profesí (APLA, Modrý klíč, Autistik).

V C)T)A) pracuje jako terapeut individuální krátkodobé terapie a skupinových nácviků a vedoucí terapeut v intenzivních terapiích. Je lektorem kurzů a seminářů pro pedagogy i rodiče. Vede pobočku v Mníšku pod Brdy.

Je certifikovaným terapeutem metody O.T.A.

Mgr. Ivana Mátlová

Vystudovala Pedagogickou Fakultu Univerzity J. E. Purkyně, obor Vychovatelství se speciální pedagogikou - specializace v Dramatické výchově.

V C)T)A) pracuje jako poradce v rodinách a školských zařízeních, jako terapeut individuální krátkodobé terapie a vedoucí terapeut v intenzivních terapiích. Lektoruje akreditované kurzy k problematice PAS.

Mgr. Berta Burkoňová

Vystudovala obor Speciální pedagogika na PedF UK v Praze. Absolvovala řadu kurzů se zaměřením na problematiku PAS (Výchova a vzdělávání dětí s autismem, Zvládání agrese, CARS, Výměnný obrázkový komunikační systém). Prošla také Základním výcvikovým kurzem Linky bezpečí specializovaný na krizovou intervenci. V roce 2016 dokončila výcvik ve VTI a stala se tak certifikovaným videotrenérem.

V C)T)A) pracuje jako poradce v rodinách a školských zařízeních, jako terapeut individuálních nácviků a jako vedoucí terapeut v intenzivních terapiích. Superviduje některá další odborná pracoviště. Lektoruje akreditované kurzy k problematice PAS.

Mgr. Klára Došková

Vystudovala obor speciální pedagogiky na Univerzitě J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. Má za sebou řadu kurzů zaměřených na problematiku PAS u dětí. Od ledna 2014 je akreditovaným terapeutem VTI.

V C) T) A) působí především jako supervizor a školitel v oblasti vzdělávání rodičů a odborných pracovníků. Lektoruje akreditované kurzy zaměřené na problematiku hry u dětí s PAS. Je certifikovaným terapeutem O.T.A.

Mgr. Marcela Novotná

Vystudovala Vyšší odbornou školu, obor sociální práce a sociální pedagogika a bakalářský program se specializací v pedagogice. Absolvovala řadu kurzů zaměřených na problematiku dětí s PAS (Zvládání agrese u dětí s PAS, Myšlení lidí s autismem, Motivace u dětí s PAS, Rozvoj komunikace u dětí s PAS, Hra u dětí s autismem, farmakoterapie u dětí s PAS).

V C)T)A) pracuje jako poradce, terapeut individuální krátkodobé terapie a nácviků hry a kooperace ve dvojicích. Vede pobočku v Havlíčkově Brodě.

Bc. Adéla Stejskalová

Studovala VOŠ JABOK, obor Sociální pedagogika a teologie, odkud navázala na bakalářský program ETF UK pastorační práce. Absolvovala semináře a školení zaměřené na problematiku PAS. V C)T)A) nyní vede skupinové nácviky sociálně-komunikačních dovedností, je terapeutickým asistentem O.T.A a terapeutem individuální krátkodobé terapie.

Je certifikovaným terapeutem metody O.T.A.

Mgr. Jitka Černovská

Vystudovala obor Speciální pedagogika na PedF UK v Praze. Pravidelně absoluuje kurzy, semináře a konference vztahující se k poruchám autistického spektra a speciálně-pedagogické práci s dětmi.

V C)T)A) pracuje jako poradce, terapeut individuální krátkodobé terapie a odborný asistent O.T.A.

Mgr. Lenka Mateásková

Studovala na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze obor psychologie a speciální pedagogika. Pracovala jako terapeut v APLA Praha, střední Čechy. Průběžně si doplňovala vzdělání odbornými kurzy, dokončuje výcvik ve video-tréninku interakcí. V roce 2011 zahájila výcvik v KBT.

V C)T)A) působí jako terapeut O. T. A.

Mgr. Lenka Opočenská

Vystudovala obor Speciální pedagogika na PedF UK v Praze. Účastnila se mnoha konferencí, přednášek a kurzů zaměřených na problematiku PAS (Diagnostika PAS, Rozvoj hry u dětí s PAS, Zavádění komunikačního systému VOKS).

V C)T)A) pracuje jako poradce a terapeut individuální krátkodobé terapie. Vede pobočku v Ostravě.

Mgr. Miroslav Vosmík

Vystudoval Pedagogickou fakultu UHK, obor český jazyk a občanská výchova, dále absolvoval rozšiřující studium českého jazyka a základů společenských věd na MU v Brně. Během pedagogické praxe se začal věnovat též poradenství, absolvoval specializační vzdělávání na Katedře psychologie FF UK. V rámci poradenství se zaměřuje na poruchy autistického spektra, působí na škole, která se už více než 10 let věnuje integraci žáků a studentů s PAS. V oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami rozvíjí lektorskou, publikační a metodickou činnost. V současné době je účastníkem výcviku v Rodinné a systematické terapii (IRT Praha). V C)T)A) nabízí rodinnou terapii a školní poradenství.

Mgr. Jitka Klepetková

Vystudovala speciální pedagogiku se zaměřením na etopedii a psychopedii na PedF UK v Praze. Od roku 2006 se věnuje práci s lidmi s duševním onemocněním a mentálním postižením. V současné době pracuje ve Fokusu Vysočina jako vedoucí střediska, které poskytuje službu sociální rehabilitace pro lidi s duševním onemocněním. V průběhu své praxe absolvovala Kurz bazální stimulace, Kurz znakového jazyka, Psychiatrické minimum a Úvod do preterapie. Zúčastnila se seminářů zaměřených na problematiku PAS.

S CTA spolupracuje od počátku roku 2017, kdy začínala jako asistent v nácvicích hry a kooperace ve dvojicích. Nyní pracuje v C)T)A) Havlíčkův Brod jako terapeut individuální krátkodobé terapie.

Kateřina Klempířová

Je studentkou jednooborové psychologie na Jihočeské Univerzitě v Českých Budějovicích. Dříve se setkávala s dětmi s mentálním a tělesným postižením, poslední dva roky se věnuje práci s dětmi s PAS. Účastnila se seminářů zaměřených na problematiku PAS, nyní prochází vzděláváním v terapeutické metodě O.T.A.

V C) T) A) pracuje jako terapeutický asistent v Komunikační terapii a terapeut individuální krátkodobé terapie.

Mgr. Anna Vozková

Vystudovala magisterský obor Psychologie na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy, kterému předcházela bakalářský obor Psychologie a speciální pedagogika tamtéž. Aktuálně je doktorandskou studentkou Pedagogické psychologie na stejné fakultě. V rámci svého akademického a výzkumného působení se věnuje především sociální psychologii pedagogické psychologii a vývojové psychologii. Aktivně vystupuje na konferencích a přispívá do odborných časopisů (například E-psychologie).

V současnosti je třetím rokem frekventantkou psychoterapeutického výcviku PCA v Brně (Poradenství a psychoterapie zaměřená na klienta). Dále absolvovala Kurz kompletní krizové intervence, Výcvik dovedností v práci se skupinou dětí a mládeže, KUMOT – Skupinový program pro rozvoj motoriky a sociálních dovedností, KUPREV a další. Dříve působila jako školní psycholožka na základní škole, kde se věnovala například integraci dětí se specifickými vzdělávacími potřebami, rozvoji sociálních dovedností nebo práci se třídami a dětskými skupinami.

V CTA se věnuje individuální práci s dětmi, dospívajícími i rodiči a nácvikům sociálních dovedností ve skupině, vede skupiny pro starší děti a dospívající, působí také jako terapeutka při intenzivních OTA terapiích, vyjíždí do MŠ a ZŠ zařízení, věnuje se přednáškové činnosti, jezdí na pobyty a tábory apod.

Mgr. Tereza Pokorná

Vystudovala jednooborovou psychologii na FF UK a absolvovala kurz kompletní krizové intervence, věnuje se dětské psychologii, v minulosti pracovala na Lince bezpečí, aktuálně působí v Křesťanské pedagogicko-psychologické poradně v Praze. V C)T)A) pracuje od r. 2017 jako asistent na táboře, na intenzivních terapiích O.T.A. a skupinových terapiích pro děti s Aspergerovým syndromem.

Kristýna Hrdličková

V současné době studuje obor psychologie na Filozofické fakultě Univerity Karlovy, ke které přibude v roce 2020 dramatická výchova na Divadelní akademii muzických umění. Skrze asistenci v domácnosti s dětmi s PAS se v roce 2018 dostala do CTA, kde působí v rámci intenzivní terapie O.T.A., při nácvicích hry ve dvojicích a také poskytuje individuální krátkodobé terapie. Působila jako dobrovolník na dětském psychiatrickém oddělení FN Motol, a nyní také pracuje jako asistent ve výzkumu na Psychologickém ústavu Akademie věd ČR.

Bc. Leona Burkoňová

Vystudovala speciální pedagogiku na pedagogické fakultě UHK a sociální pedagogiku se zaměřením na etopedii tamtéž. Od roku 2016 spolupracuje s CTA na pobočce Havlíčkův Brod. Do roku 2018 se spolupodílela na vedení nácviků hry a kooperace ve dvojicích, od září 2018 vede komunikační terapie.

PROJEKT ROKU 2017

Zavedení včasného zachytu poruch autistického spektra v ordinacích praktických dětských lékařů

V roce 2016 se ve spolupráci Centra Terapie Autismu, Odborné společnosti praktických dětských lékařů a některých členů Odborné skupiny pro PAS při VVZOP podařilo prosadit včasný zachyt poruch autistického spektra v ordinacích praktických dětských lékařů dotazníkem M-CHAT, který ve věku 18 až 24 měsíců odhaluje riziko PAS (<http://www.autismusscreening.eu/screening/dotaznik-m-chat-rf-tm/>) - provádí se plošně v ČR od ledna 2017 a je hrazen z veřejného zdravotního pojištění. Je nejlépe verifikován a odhaluje poruchu včas, dříve, než se její symptomatika naplno vyvine. Je používán na celém světě.

V návaznosti na tento zachyt jsme začali provádět ranou intervenci O.T.A. u dětí ve věku 18 – 30 měsíců. Intervenční metoda O.T.A. je založená na práci rodičů (cca 8 - 10 návštěv terapeuta v rodině), který vede pomocí video-zpětné a dopředné vazby (evidence-based metoda VTI) rodiče k novému přístupu k dítěti. Vychází z teorie, že odtazitost dítěte, které se začíná uzavírat samo do sebe, ovlivňuje zpětně interakce rodič-dítě. Proto je i základem práce terapeuta posilování attachmentového chování, vytvoření podmínek ke stimulaci zdravého vývoje, především stimulace sdílené radosti a aktivace zrcadlových neuronů, čehož selhání je příčinou rozvoje těžké symptomatiky PAS: imitace (motorická, verbální, hra), rozumění vlastnímu prožívání a tím následně prožívání druhých, emocím a sociálním situacím, chápání uzavírání děje v jeden celek. Intervence využívá také některé behaviorální techniky nejen při práci s dítětem, hlavně ale pro práci s rodičem: rodič si měří svá chování, která jsou pro něj nová a v interakci s dítětem je nevyužíval, ale jsou ke zlepšení stavu dítěte nutná.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PROJEKT NA ROKY 2019—2021

PŘÍPRAVA PROJEKTU FINANCOVANÉHO Z EVROPSKÉHO SOCIÁLNÍHO FONDU,
OPERAČNÍ PROGRAM ZAMĚSTNANOST—OVĚŘENÍ ÚČINNOSTI RANÉ INTERVENCE
O.T.A. U DĚTÍ S POZITIVNÍM NÁLEZEM V TESTU M-CHAT/R

Metodika Rané intervence O.T.A. začala vznikat v roce 2010. V letech 2012-2016 proběhl na PedF UK první výzkum účinnosti této metody. Po publikování výsledků byla metoda dále využívána a rozvíjena a výsledky byly stále velmi povzbudivé.

Tento projekt má ověřit nebo vyvrátit opakovatelnost výsledků a to za využití dalších terapeutů, také mimo C(T)A tak, aby mohla být metoda využívána dalšími profesionály a napomohla snižovat dopady počínající nemoci na další vývoj dětí.

Projekt byl připravován v průběhu roku 2018 s tím, že jeho spuštění je naplánováno na 1.února 2019.

Projekt je financován z Evropského sociálního fondu, operační program Zaměstnanost, řízený Ministerstvem práce a sociálních věcí.

Problematika poruch autistického spektra je stále výraznějším problémem sociální politiky většiny států světa. Prevalence poruchy narůstá a hledají se možnosti snížení dopadů na vývoj dítěte s tímto postižením a jeho rodinu.

Psychosociální zatížení rodiny u poruch autistického spektra se opakovaně v mnoha výzkumech prokázalo jako nejvýznamnější.

Do projektu bude zařazeno 100 dětí a jejich rodin, děti s pozitivním záchytem v M-CHAT/R.

Děti projdou na začátku projektu vyšetřením dětského psychiatra a škálováním ADOS a po dvou letech bude tento test zopakován. Výsledky intervenční skupiny budou srovnány s výsledky kontrolní skupiny.

Rodiny budou hodnoceny dotazníkem měřícím míru rodičovské spokojenosti a stresu na začátku a na konci projektu.

TERAPIE O.T.A. PRO DÍTĚ A RODINU

VSTUPNÍ VYŠETŘENÍ + SESTAVENÍ INTERVENČNÍHO PLÁNU PRO PRÁCI V RODINĚ

Tříhodinový blok zaměřený na komplexní posouzení aktuální vývojové úrovně, komunikace a schopnosti hry dítěte s poruchou autistického spektra potřebné k nastavení individuálního plánu rozvoje přizpůsobeného úrovni dítěte a aktuálním možnostem celého rodinného systému pod vedením 2 terapeutů. Sezení obsahuje individuální práci s dítětem, pozorování pracovního chování, práci s časoprostorovými vztahy, posouzení úrovně imitace, komunikace, herních dovedností. Testuje se úroveň úzkosti, která brání dítěti ve využití kognitivního potenciálu, pracuje se s terapeutickými technikami, při kterých rodič vidí konkrétní práci se svým dítětem, jeho úspěchy, možnosti. Celá práce je zaznamenávána na video. Probíhá nácvik vycházky dítěte bez rodičů, v tomto čase konzultují rodiče s terapeutem další možnosti rozvoje a plán práce pro své dítě. Výstupem je společné sestavení aktuálního plánu rozvoje, který vychází z toho, co si rodiče během terapie sami vyzkoušeli, co sami v kooperaci s terapeutem zvolí za své nejbližší cíle. Dítě dostává domů prožitkový deník zaměřený na rozvoj sebepojetí a pasivní slovní zásoby. Rodiče si odnášejí videozáznam práce s dítětem. Výstupem není číselná diagnóza, ale konkrétní body aktuálního plánu rozvoje dítěte.

RANÁ INTERVENCE O.T.A. U BATOLAT ZA VYUŽITÍ VTI

Terapeut za využití metody video feed-forward učí rodiče interakcím rodič-dítě potřebným pro zdravý vývoj dítěte. Navození primární intersubjektivy, aktivace zrcadlových neuronů, rozvoj komunikace, sdílené pozornosti a imitace. Při terapii jsou oba rodiče natáčeni v interakci s dítětem, je provedena analýza videonahrávek a z nich se rodiče učí vzorcům chování potřebným ke stimulaci zdravého vývoje svého dítěte. V době rozhovoru videotrenéra s rodiči pracuje dítě s druhým terapeutem. Celkový počet setkání s rodinou se pohybuje mezi 8-12, na začátku je frekvence přibližně 1x za měsíc, později se doba mezi setkáními prodlužuje. Cílem intervence je nastavení dovedností dítěte potřebných ke zdravému vývoji, nástup těchto klíčových dovedností trvá přibližně 2 roky, kopíruje vývoj základních preverbálních dovedností a nástup řeči ve vývoji dítěte.

Celkem bylo provedeno 88 intervencí v 17 rodinách

ZHODNOCENÍ VÝVOJOVÉHO PROFILU DÍTĚTE

Zhodnocení vývojové úrovně dítěte v jednotlivých oblastech v délce 120 minut. Se-psání podrobné zprávy a sestavení plánu práce, zpráva pro terapeuty, učitele, rodiče. Doporučená součást individuálních terapií.

Celkem bylo provedeno 16 zhodnocení

TERAPIE O.T.A. PRO DÍTĚ

INDIVIDUÁLNÍ KRÁTKODOBÁ TERAPIE O.T.A.

Individuální terapie O.T.A se zaměřuje na rozvoj pozornosti a schopnosti recipročních odpovědí dítěte. Preferuje rozvoj imitace a komunikačních dovedností dítěte. Pracuje s pozitivní zpětnou vazbou v sociálních interakcích. Podle úrovně dítěte se terapeut zaměřuje na rozvoj rozumění řeči, hry, hrubé i jemné motoriky i pracovního chování. Rodič je na terapii přítomen. Při práci vycházíme z principů O.T.A. a sledujeme především vývojová hlediska při využívání behaviorálních postupů.

Vždy po 4 sezeních poskytují terapeuti rodičům konzultaci, v jejímž rámci společně s rodičem vytváří další plán práce s dítětem, vysvětlují důvod zařazení jednotlivých aktivit a jejich význam pro budoucnost dítěte.

Celkem bylo provedeno 1.144 terapií pro 67 dětí

VSTUPNÍ POSOUZENÍ SCHOPNOSTI HRY, KOMUNIKACE A CHOVÁNÍ DÍTĚTE

Terapeut pracuje 30 - 45 minut s dítětem za přítomnosti rodičů, následuje konzultace s rodiči (45 min). Určeno především pro starší děti před zařazením do služby Nácviky sociálně komunikačních dovedností.

Celkem bylo provedeno 12 posouzení schopnosti hry

KOMUNIKAČNÍ TERAPIE O.T.A.

Probíhá za přítomnosti rodiče, event. i sourozence. Trvá 90 minut a je zaměřená na motivaci dítěte a schopnost komunikovat o atraktivní aktivity, hříčky anebo odměny. Cílem je vokalizace, nebo systémy alternativní komunikace.

Celkem bylo proběhlo 244 terapií pro 32 dětí

LOGOPEDIE

Probíhá za přítomnosti rodiče, event. i sourozence. Trvá 50 minut a je zaměřená na motivaci dítěte a schopnost komunikovat o atraktivní aktivity, hříčky nebo odměny. Cílem je vokalizace, nebo systémy alternativní komunikace. V případě potřeby zařazována masážní stimulace.

Celkem jsme poskytly 96 logopedických sezení

SKUPINOVÉ NÁCVIKY SOCIÁLNĚ KOMUNIKAČNÍCH DOVEDNOSTÍ ZA VYUŽITÍ VIDEO-FEEDBACK

Nácviky jsou určeny dětem, jež disponují alespoň minimální aktivní slovní zásobou.

Probíhají ve skupinách o 4 dětech, zpravidla bez účasti rodičů a trvají 90 minut. Děti jsou v rámci her vedeny k aktivní komunikaci, naslouchání vrstevníkům, poskytování zpětné vazby. U menších dětí je nácvik zaměřen na dovednost sdílet hru s druhým a rozvíjet ji, vyvození a zpevňování základních komunikačních vzorců s využitím neverbální komunikace (zpětná vazba za využití očního kontaktu, sdílené pozornosti), posilování dovedností nezbytných ke kooperaci a hře s kamarádem: střídání, čekání. U starších dětí je kladen důraz na rozvoj představivosti a snižování úzkosti z komunikačních interakcí s vrstevníky. V terapii je kladen důraz především na budování zdravého sebevědomí dítěte, které dostává zpětnou vazbu pomocí vybraných videoukázek s pozitivními momenty fungující komunikace a kooperace.

Celkem bylo provedeno 48 nácviků s 12 dětmi

NÁCVIK HRY A KOOPERACE VE DVOJICÍCH

Nácviky ve dvojicích probíhají zpravidla bez účasti rodičů a trvají 45 minut.

Nácvik je zaměřen na dovednost sdílet hru s druhým a rozvíjet ji, vyvození a zpevňování základních komunikačních vzorců s využitím neverbální komunikace (zpětná vazba za využití očního kontaktu, sdílené pozornosti), posilování dovedností nezbytných ke kooperaci a hře s kamarádem: střídání, čekání. Nácvik je také zaměřen na dovednost zeptat se druhého člověka „můžu?“. Důraz je kladen i na budování zdravého sebevědomí, k čemuž slouží i pozitivní zpětná vazba pomocí videonahrávky, která umožňuje dětem lépe vnímat vlastní jednání (vycházíme z principů videotréinku interakcí).

Celkem bylo provedeno 24 nácviků pro 6 dětí

O.T.A. INTENZIVNÍ TŘÍ/ČTYŘHODINOVÁ SKUPINOVÁ TERAPIE

Intenzivní terapie je zaměřena na práci s úzkostí a minimalizaci problémového chování (vycházky, pracovní chování, podřízení se vůli druhého), komunikaci, nácvik hry, imitace, pracovního chování a soustředěné pozornosti. Terapie je realizována jako blok 4 x 45 min / den.

Realizuje se ve skupině o dvou, třech nebo čtyřech dětech, které pracují dle pokynů hlavního terapeuta, který je v roli učitele skupiny. Každé dítě plní jednoduchou skupinovou práci a v té mu pomáhá jeho osobní terapeut.

Celkem proběhlo 660 terapií se 64 dětmi

TÝDENNÍ INTENZIVNÍ TERAPEUTICKÝ POBYT BEZ RODIČŮ

Letní tábory probíhají bez rodičů, každodenně probíhá intenzivní terapeutický program pro děti: výtvarná dílna, bojová hra, nácvik stravování, nácvik sociální interakce a hry, nácvik vycházky, nácvik hry na hřišti. Tábory jsou zaměřené na odstraňování strachu z nových aktivit, rozvoj komunikace, odstraňování sociální dyslexie, nácvik kooperace ve hře, posilování kamarádství a vnímání dítěte skupinou, pozitivní zkušenosti a práce na sebepojetí. Využívá se podobných technik jako při skupinových nácvicích sociálně-komunikačních dovedností.

DALŠÍ SLUŽBY PRO DÍTĚ, RODINU I ŠKOLSKÉ ZAŘÍZENÍ

NÁVŠTĚVA ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Poradenství v prostředí MŠ, ZŠ, SŠ nebo beseda se spolužáky. Terapeut konzultuje s pracovníky a rodiči nastavení plánu práce s dítětem, úpravu prostředí pro děti s PAS a další důležité podmínky pro vzdělávání dítěte s PAS ve školském zařízení.

Celkem proběhlo 24 návštěv v školských zařízeních

NÁVŠTĚVA A KONZULTACE V RODINĚ

Při těchto návštěvách dochází k nastavení plánu práce přímo v rodině, provázení. Posouzení situace celého rodinného systému, zhodnocení situace. Zohlednění dítěte a určení zóny nejbližšího vývoje. Plán je vypracován společně s rodiči.

Celkem proběhlo 41 návštěv v rodině

KONZULTACE BEZ PŘÍTOMNOSTI DÍTĚTE

Konzultace plnění plánu práce a zóny proximálního vývoje dítěte. Tato konzultace se využívá v případech, kdy není vhodné, aby dítě bylo konzultaci přítomno, tedy především u starších dětí.

TERAPIE PRO RODIČE, SOUROZENCE

VIDEOTRÉNINK POZITIVNÍCH INTERAKCÍ V RODINĚ S FEEDBACK ROZHOVOREM V C) T) A)

Videotrénink interakcí je metoda, jež využívá vyhledávání a následného posilování pozitivních interakcí a vzorců chování, které fungují. Metoda je založena na pozitivní zpětné vazbě pomocí videonahrávky. Natáčení probíhá v rodině při běžné interakci jejích členů. Videotrenér tyto nahrávky zpracuje a vybere momenty, kdy se interakce daří a které jsou pro vzorec komunikačních interakcí v rodině nosné a užitečné. Ty poté rozebírá s klientem. Metoda je založena na zpevňování pozitivních vzorců chování, tedy dovedností, které každý z nás má, ale neuvědomuje si, že je používá.

SOUROZENECKÁ SKUPINA

Skupinová hra 45 minut a skupinové terapeutické sezení 45 minut. Věk 8 – 15 let, probíhá 8x ročně. V prožitkové části je pro děti připraven zážitkový program typu venkovní stopovací bojové hry, děti mají společný zážitek a zábavu. V druhé části děti čeká terapeutická skupina, kde mohou sdílet svou nelehkou úlohu sourozence dítěte s autismem. Sourozenci mluví o svých zkušenostech a pocitech, ptají se na zkušenosti ostatních.

Celkem proběhlo 6 skupin pro 8 sourozenců

POBYTOVÝ KURZ PRO TERAPII DÍTĚTE A TERAPEUTICKOU PRÁCI S RODINOU

Několikrát ročně pořádá C(T)A) výjezdní intenzivní terapii nejen pro děti s PAS, ale i pro rodiče a sourozence. Dopoledne probíhá blok 6 různých terapií dítěte za přítomnosti rodičů, 2x denně je rodičovská skupina pod vedením Přemysla Mikoláše a Romany Straussové v době, kdy děti pracují se svými terapeuty obvykle na nácviku vycházky nebo kooperačních dovedností.

Jde o velmi intenzivní formu terapeutického působení na celou rodinu, umocněnou setkáváními a společnými aktivitami několika rodin s podobnou zátěží.

RODINNÁ SYSTEMICKÁ TERAPIE PÁROVÁ TERAPIE

Práce s rodinou, se vztahy mezi partnery, vychovateli. Jako každá nemoc, i PAS ovlivní celý rodinný systém. Terapeut hledá společně s rodinnými členy zdroje k řešení problémů.

INDIVIDUÁLNÍ PRÁCE S RODIČEM

Každý známe instrukci z letadla: Napřed navlékněte masku sobě, až poté dítěti. Objevili-li se v rodině ztráta zdraví dítěte, jedná se o velmi traumatizující okamžik. Všichni napínají síly k nápravě stavu dítěte, ale zapomínají na své vlastní zdraví a riziko vyčerpání.

C) T) A) velmi doporučuje individuální práci každého vychovatele sám na sobě!

POBYTY PRO RODINY DĚTÍ S PAS

I. POBYT RODIN—BŘEZEN 2018

V TERMÍNU 26. 3. - 30.3.2018 PROBĚHL TERAPEUTICKÝ POBYT PRO RODINY S DĚTMI S PAS V HORNÍM MAXOVĚ V JIZERSKÝCH HORÁCH.

Součástí pobytu byla intenzivní práce s dětmi v podobě nácviků komunikace, hry, práce u stolečku, procházky, přivolání na jméno. Pracovalo se s celým rodinným systémem – každý den probíhaly intenzivní terapeutické skupiny pro rodiče, odborné přednášky a individuální konzultace s doporučením jednotlivým rodinám.

II. POBYT RODIN—ŘÍJEN 2018

V TERMÍNU 21.-24.10.2018 V HOTELU SOLA FIDE, JÁNSKÉ LÁZNĚ, KRKONOŠE.

Součástí pobytu byla intenzivní práce s dětmi v podobě nácviků komunikace, hry, práce u stolečku, procházky, přivolání na jméno. Pracovalo se s celým rodinným systémem – každý den probíhaly intenzivní terapeutické skupiny pro rodiče, odborné přednášky a individuální konzultace s doporučením jednotlivým rodinám.

POBYTOVÝ KURZ PRO DĚTI S PAS BEZ RODIČŮ ČERVENEC 2018

TÝDENNÍ POBYTOVÝ KURZ INTENZIVNÍ TERAPIE
O.T.A. PRO DĚTI S PAS BEZ RODIČŮ V MAXOVĚ,
KTERÉHO SE ÚČASTNILO 26 DĚTÍ VE VĚKU OD 7
DO 19 LET, V TERMÍNU 16.-22.8.

Probíhala zde intenzivní terapeutická práce individuální, skupinová dle úrovně dítěte i v kooperačních skupinkách. S dětmi pracovali terapeuti O.T.A. z Centra Terapie Autismu, Auticentra, ale také stážisti z řad raných péčí, klinických logopedů nebo mediků z 3.LF UK. Program byl jako každý rok velmi bohatý a všichni si pobyt velmi užili, děti byly spokojené, asistenti a terapeuti v rámci hesla "zážitek nemusí být krásný, ale silný".

TERAPIE O.T.A. FORMOU PŘÍMĚSTSKÝCH TÁBORŮ V PRAZE A HAVLÍČKOVĚ BRODĚ

V TÝDNU OD 9. DO 13. ČERVENCE 2018
PROBĚHL V PRAZE A HAVLÍČKOVĚ BRODĚ TÝDEN
INTENZIVNÍ TERAPIE O.T.A. FORMOU PŘÍMĚST-
SKÉHO TÁBORA PRO DĚTI S PAS.

V Havlíčkově Brodě se účastnilo 7 dětí s PAS. Na asistencích se kromě terapeutů C(T)A) podílely kolegyně z Rané péče Třebíč a z havlíčkobrodské Speciální školy U Trojice. V úterý jsme vyrazili na stezku plnou úkolů do Stříbrných Hor, ve čtvrtek jsme navštívili Ekocentrum v Horní Krupé, kde nás čekal například žížalí závod. Celý týden jsme si užívali společné hry, výtvarné činnosti, říkanky a také individuální práci odpovídající individuálním potřebám našich malých účastníků. V Praze bylo ošetřeno 16 dětí formou individuální práce, nácviku imitace, hry a komunikace s důrazem na zpevňování správného chování během odpoledních výletů. Terapii vedli zkušení terapeuti O.T.A. z Centra Terapie Autismu, ale také frekventanti školení v metodě O.T.A. z řad klinických logopedů a organizací pro děti s PAS z Prešova na Slovensku, stážisti z 3. LF UK.

KURZY A PŘEDNÁŠKY

27.4. 2018 PROBĚHLA V PRAZE PŘEDNÁŠKA S TÉMATEM PŘÍSTUPY PODLE METODIKY O.T.A. VE VÝCHOVĚ DĚTÍ S PAS

Přednášející Mgr. Klára Došková se zabývala tématy, jak navázat vztah s dítětem a snížit tak jeho úzkosti. Jak s dítětem komunikovat, abychom předcházeli vzdoru.

PŘEDNÁŠKA PRO RODIČE, NA TÉMA SPECIFIKA ROZVOJE KOMUNIKACE U DĚTÍ S PAS A NÁCVIK A ROZVOJ HRY U DĚTÍ PROBĚHLA 11. 5. 2018

Přednášku vedla Mgr. Klára Došková, terapeut O.T.A. a video-trenér. Rodiče získali odpovědi na mnohé otázky, praktické příklady z praxe jim přiblížily problematiku. Podařilo se nastínit základní výchovné přístupy a techniky pro rozvoj komunikace a hry.

PROŠKOLENÍ V METODĚ O.T.A. NA SLOVENSKU

Ve dnech 8. a 9. 3. 2018 pořádalo dvoudenní seminář "Raná intervence O.T.A. u dětí s PAS" v Centru včasnej intervence Žilina na Slovensku.

21. - 31. května 2018 proběhlo na Slovensku proškolení v metodě O.T.A. více než 80ti profesionálů z řad speciálních pedagogů, poradců rané intervence, logopedů a psychologů. Velmi obohacující bylo neformální předávání zkušeností s představiteli různých organizací.

KURZY A PŘEDNÁŠKY

AKREDITOVANÝ KURZ EFEKTIVNÍ VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S AUTISMEM V MŠ

29. A 30. SRPNA 2018 PRAHA

23. A 24. LISTOPADU 2018 - TŘEBÍČ

Program je vytvořen na základě dlouhodobých zkušeností z práce s dětmi s poruchami autistického spektra a s jejich rodinami i předškolními zařízeními. Navrhované postupy vycházejí z principů strukturovaného učení, aplikované behaviorální analýzy a zejména speciální terapeutické metody O.T.A. vyvinuté PhDr. Romanou Straussovou, Ph.D. a rozvíjenou v CTA. Nedílnou součástí jsou videoukázky, fotografie a předvedení praktických pomůcek a nápadů pro práci s těmito dětmi.

PŘEDNÁŠKA PRO PRACOVNÍKY MŠ V NÁRODNÍM INSTITUTU DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Dne 28. května 2018 proběhla v NIDV v Jihlavě pod vedením Bc. Marcely Novotné dvouhodinová informační přednáška pro pedagogy mateřských škol. Přednášky se zúčastnilo přes 20 pedagogických pracovníků.

DALŠÍ ODBORNÉ ČINNOSTI

CENTRUM TERAPIE AUTISMU PŘIPRAVILO DRUHÉ
PŘEPRACOVANÉ A ROZŠÍŘENÉ VYDÁNÍ
OBRÁZKOVÉHO SLOVNÍKU SOCIÁLNÍCH SITUACÍ PRO DĚTI
NEJEN S PORUCHOU AUTISTICKÉHO SPEKTRA.

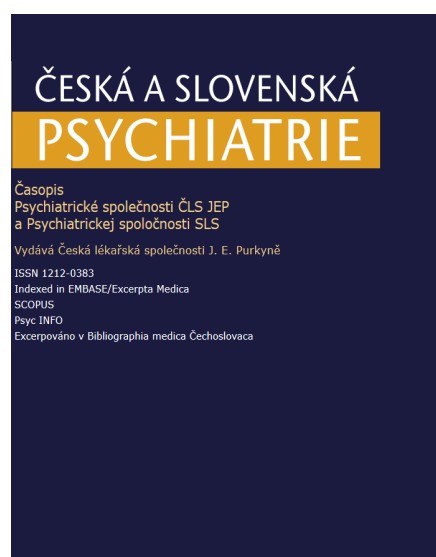

Publikace je určena všem rodičům a pedagogům, kteří pracují s dětmi předškolního a mladšího školního věku.

Pomáhá dětem s pochopením mezilidské komunikace a snaží se jim usnadnit orientaci v sociálně komunikačních situacích.

RANÁ INTERVENCE O.T.A. V ČESKÉ A SLOVENSKÉ PSYCHIATRII

V časopise Psychiatrické společnosti ČSL JEP byl uveřejněn článek "Přednosti včasného screeningu rizika autismu, rehabilitace prostřednictvím rodičů a raná intervence O.T.A. u dětí s PAS" od Romany Straussově (ročník 114/červen 2018).

DALŠÍ ODBORNÉ ČINNOSTI

SENÁT: NA POMOC DĚTEM A JEJICH RODINÁM – MOŽNOSTI TERAPEUTICKÝCH POSTUPŮ U DĚTÍ S NEUROVÝVOJOVÝMI PORUCHAMI

Proběhlo historicky první setkání široké škály odborníků, kteří se sešli k řešení problematiky ukotvení terapií ve zdravotnictví pro děti s neurovývojovou poruchou v ČR. 5. dubna 2018 uspořádal senátní Výbor pro zdravotnictví a sociální politiku za podpory místopředsedkyně senátu Miluše Horské kulatý stůl odborníků, aby

vyjádřili své stanovisko k senátnímu návrhu změny zákona 96/2004 Sb., senátora Vladimíra Plačka a senátorky Aleny Dernerové, o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání etc.

JEDNÁNÍ ZDRAVOTNÍHO VÝBORU SENÁTU DNE 11. 7. 2018 K SENÁTNÍMU NÁVRHU ZMĚNY ZÁKONA O VÝKONU NELÉKAŘSKÝCH ZDRAVOTNICKÝCH POVOLÁNÍ

Náměstek ministra zdravotnictví pro legislativu a právo JUDr. Radek Polícar zde vystoupil proti vzniku nových zdravotnických profesí jménem MZ, v prvním vystoupení uvedl, že starost o tyto děti je dle MZ hlavně v oblasti vzdělávání a že problematiku by mělo řešit MPSV a MŠMT. Tento názor ale nebyl přijat a závěrem jednání byl angažovaný přístup MZ, které ústy svého náměstka přislíbilo připravit návrh do 3 měsíců tak, aby vyhovoval potřebám dětí s psychickým postižením a jejich rodinám.

DÁRCI, KTEŘÍ PODPOŘILI C)T)A)

PALATINUM
MORE THAN SALES

**Instera s.r.o.
a Ing Zbyněk Šterba**

Kyril Sincov

Prodejna Billa Břevnov

